

סקירה כללית

מומר לעבור איסור מסויים, לא רק שאינו נחשב מומר לגבי איסורים אחרים ("אינו מומר לכל התורה כולה") אלא גם לגבי אותו איסור עצמו - במקרים שיכול להשיג את מטרתו באופן המותר ללא טירחא - מניחים שלא עבר את האיסור.

דוגמאות:

1. מומר לאכול נבלות לתאבון, אם נותנים לו סכין בדוקה (ככה אין לו טרחא לבדוק את הסכין), **מותר** לאכול משחיטתו
 2. מומר לקיים חמץ בפסח מפני ההפסד (היינו "לתאבון"), לאחר פסח **מותר** לאכל חמצו כי מניחים שהחליף חמץ עם נכרי (אין בזה טרחא)
- לגבי מומר לע"ז האם אכן מומר לכל התורה כולה – יודן בסוגיא שלאחר מכן.

רקע

מקרה

חמץ שעבר עליו הפסח

דין - מחלקת

ר"י : אסור **מדאורייתא**

ר"ש: אסור **מדרבנן**

דין

רבא: ישראל מומר לאכול נבילות לתאבון בודק סכין ונותן לו ומותר לאכול משחיטתו

(היינו מומר לאותו דבר)

להלן ההפשטה של האמור לעיל:

מקרה

מומר לעבור עבירה מסויימת (כמו אכילת נבילות) לתיאבון (ז"א לא להכעיס)

כשאינו טירחא לו להימנע מלעבור על אותה עבירה (כגון לשחוט בסכין בדוק שנתנו לו)

דין

מניחים שלא עבר העבירה (כגון לא שחט בסכין לא בדוק)

טעם

כי "לא שביק התירא ואכיל איסורא"

הערה

יש סברא ההפוכה - לאסור - כיון דדש ביה, כהתירא דמי ליה

ראיה מברייתא - 1

מקרה

לאחר פסח, חמץ של ישראלים שמקיימים את החמץ שלהם בפסח מפני ההפסד (דהיינו "לתאבון")

דין

מותר לאכול ממנו

טעם

"מפני שהן מחליפין" (משמע: **בודאי** מחליפים) את החמץ שלהם עם חמץ של נכרי (ולכן מה שאוכלים אינו חמץ של ישראל שעבר עליו הפסח)

- היינו: "לא שביק התירא ואכיל איסורא" כשאינו טירחא

אולי הברייתא סוברת כר"ש הסובר (כנ"ל) שאיסור חמץ שעבר עליו הפסח הינו רק מדרבנן – ואין להשוות אליו איסור נבילה שהוא מדאורייתא

אדרבה, אם נמנע אפילו מאיסור דרבנן, אז כ"ש שנמנע מדאורייתא

הכל שוחטין – אפילו

- כותי
- ערל
- ישראל מומר

"ערל" היינו מומר לערלות (כי...)

והטעם ששחיטתו **מותרת** היינו שסובר שמומר לדבר **אחר** אינו מומר לכל התורה כולה

"ישראל מומר" – ע"כ אינו "מומר לדבר **אחר**" כי כנ"ל היינו "ערל"

אלא היינו **מומר לאותו דבר** (וכנ"ל שחיטתו מותרת)

אולי מדובר על מומר **לע"ז**

– היינו מקרה ספציפי של מומר לדבר **אחר** – לע"ז

- ויש חידוש שאע"פ שחמור ע"ז (שכאילו כפר בכל התורה כולה) אפילו הכי נאמן על שחיטתו

זה (שמומר ל"ז, שחיטתו **מותרת**) היינו שיטת רב ענן

ולהלן שיטתו נדחית.